

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžnz/4/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898781
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898781.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: F. O., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. Bangladéš, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Škamla, s. r. o., Makovického 15, 010 01 Žilina, proti odporcovi Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, Bratislava, v konaní o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na ochranu pred nezákonným zásahom z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Návrhom zo 17.07.2015, doručeným najvyššiemu súdu 20.07.2015, označeným ako „Žaloba na ochranu pred nezákonným zásahom“ sa navrhovateľ domáhal vydania rozsudku, ktorým by najvyšší súd uložil odporcovi bez zbytočného odkladu po vyhlásení rozhodnutia prepustiť navrhovateľa z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 355,66 €.

Na odôvodnenie svojho návrhu uviedol, že navrhovateľ bol rozhodnutím Oddelenia hraničnej kontroly PZ Ulič sp. zn.: PPZ-HCP- SO15-ZAV-6-004/2015 zo dňa 28.04.2015 zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov a bol umiestnený do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 10Sp 41/2015 rozhodnutie OHK PZ Ulič o zaistení navrhovateľa potvrdil; na odvolanie navrhovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10SZa/6/2015 zo dňa 15.07.2015 rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie OHK Ulič o zaistení navrhovateľa zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia. ÚPZC Sečovce však ani do dňa podania tohto návrhu navrhovateľa zo zaistenia neprepustil, čím sa dopustil hrubého zásahu do základných práv a slobôd navrhovateľa.

Odporca vo vyjadrení k návrhu navrhovateľa uviedol, že dňa 05.07.2015 (teda ešte pred zrušením

rozhodnutia č. PPZ-HCP-S015-ZAV-6004/2015 zo dňa 28.04.2015 Najvyšším súdom Slovenskej republiky) vydalo oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Ulič vo veci zaistenia navrhovateľa nové rozhodnutie č. PPZ-HCP-S015-ZAV-9-008/2015, ktorým bol nanovo zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. a umiestnený do ÚPZC Sečovce. Nové rozhodnutie o zaistení navrhovateľa bolo vydané na základe skutočnosti, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu a správny orgán mal za to, že existuje dôvodné podozrenie, že túto žiadosť podal s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie. Výdaním nového rozhodnutia o zaistení sa pôvodné rozhodnutie zo dňa 28.04.2015 stalo irelevantným. Teda v čase rozhodovania najvyššieho súdu o odvolaní voči rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 10Sp/41/2015 zo dňa 01.06.2015 už bol navrhovateľ prezaistený na základe nového rozhodnutia o zaistení a súčasne bol umiestnený v ÚPZC Sečovce na čas nevyhnutne potrebný, najviac však do 28.09.2015. O tejto skutočnosti bol právny zástupca v čase podania návrhu informovaný.

Dňa 30. júla 2015 Krajský súd v Košiciach zrušil rozhodnutie č. PPZ-HCP-S015ZAV-9-008/2015 z 5. júla 2015, v dôsledku čoho bol navrhovateľ 30. júla 2015 prepustený z ÚPZC Sečovce a prevezený do záchytného tábora Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v Humennom.

Vzhľadom na uvedené odporca považuje návrh s poukazom na § 250v ods. 1 OSP za nedôvodný a súčasne neprípustný, pretože išlo o obmedzenie osobnej slobody na základe rozhodnutia policajného útvaru, a tým nie je splnená podmienka vyžadovaná týmto ustanovením pre začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Navrhuje preto buď konanie zastaviť, alebo návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný a neopodstatnený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v a nasl. OSP, podľa § 250v ods. 8 v spojení s § 250g ods. 1 OSP prejednal vec na pojednávaní dňa 11.11.2015 a jednomyseľne dospel k záveru, že navrhovateľom podaný návrh je potrebné v zmysle § 250v ods. 4 OSP zamietnuť ako nedôvodný.

Podľa § 250v ods. 1 OSP, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 3 OSP, návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 250v ods. 4 OSP, súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250u platí rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

Základnou úlohou súdu aplikujúceho ustanovenie § 250v ods. 1 OSP, ktorý koná v správnom súdnictve o návrhu smerujúcom proti tvrdenému zásahu orgánu verejnej správy je preveriť, či sa navrhovateľ skutočne prostredníctvom svojho návrhu domáha súdnej ochrany proti nezákonnej aktivite verejnej správy (materiálna stránka verejnej správy) a či navrhovateľom označená verejná správa skutočne takúto aktivitu vykonala (formálna stránka verejnej správy). Uvedené je dôležité z toho hľadiska, že Občiansky súdny poriadok obsahuje viacero rôznych prostriedkov súdnej nápravy pochybení alebo nedostatkov verejnej správy, pričom výber konkrétneho prostriedku je ponechaný celkom na dispozičnej vôli účastníka.

Zmyslom tejto právnej úpravy je posilnenie ochrany fyzických a právnických osôb pred takými zásahmi, ktoré nie sú založené na konkrétnom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ale spočívajú vo faktickej činnosti proti nej a vyžadujú si súdnu pomoc vo forme nápravy tohto pre navrhovateľa spoločensky neúnosného stavu. Citované ustanovenie § 250v ods. 3 OSP upravuje podmienky prípustnosti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Ide o kumulatívne stanovené podmienky prípustnosti návrhu, ktorými je jednak vyčerpanie dostupných opravných prostriedkov podaných s cieľom nápravy dôsledkov nezákonného zásahu a jednak podanie návrhu v zákonom určenej subjektívnej a objektívnej lehote.

Pretože najvyšší súd vyhodnotil podaný návrh z hľadiska splnenia podmienok podľa § 250v ods. 3 OSP za prípustný (podaniu návrhu predchádzala Žiadosť o bezodkladné prepustenie cudzinca), v ďalšom sa zaoberal otázkou jeho dôvodnosti. Nakoľko orgán verejnej správy popieral tvrdenie navrhovateľa, že jeho činnosť by mala vykazovať znaky nezákonného zásahu, primárnou úlohou súdu bolo dať odpoveď na túto námietku. Občiansky súdny poriadok (a ani iný zákon) priamo nedefinuje pojem „nezákonný zásah“. V súlade s ustálenou judikatúrou ho možno vykladať ako aktívne konanie vykazujúce znaky bezprostredného „zásahu“, „pokynu“ alebo „donútenia“ zameraného priamo proti poškodenému, resp. proti nemu priamo vykonaného. Jeho znakom je aj to, že ním vyvolané účinky na poškodeného sú definitívne, t. j. inými prostriedkami nápravy ako súdnym donútením neodstrániteľné, čo zákonodarca zvýraznil neprípustnosťou návrhu, ktorý smeruje proti „zásahu“, na ktorého elimináciu neboli vyčerpané iné zákonom prípustné prostriedky. Nezákonný zásah musí mať verejnoprávnú povahu, teda musí k nemu dôjsť pri výkone právomoci orgánu verejnej správy, ktorý mocenským spôsobom zasiahol do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby.

Navrhovateľ v návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom považoval za nezákonný zásah skutočnosť, že Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce ho aj napriek existencii rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10SZa/6/2015 zo dňa 15.07.2015, v ktorom nariadil bezodkladné prepustenie navrhovateľa, do dňa podania návrhu, t. j. do 17.07.2015, neprepustil. Ako však vyplýva z vyjadrenia odporcu a obsahu jeho administratívneho spisu, navrhovateľ nebol bezodkladne prepustený po rozhodnutí najvyššieho súdu, pretože bol prezaistený na základe nového rozhodnutia o zaistení č.: PPZ-HCP-SO15-ZAV-9-008/2015 z 05.07.201, ktoré bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach dňa 30.07.2015, čo viedlo k okamžitému prepusteniu navrhovateľa z ÚPZC Sečovce.

Vzhľadom na uvedené preto najvyšší súd dospel k záveru, že uplatnený návrh je potrebné podľa § 250v ods. 4 OSP zamietnuť ako nedôvodný, pretože postup odporcu pri zaistení, resp. neprepustení navrhovateľa dňa 15.07.2015, nenaplnil zákonné znaky nezákonného zásahu - nebola splnená podmienka nezákonnosti, keď k zaisteniu, resp. neprepusteniu navrhovateľa zo zaistenia bezodkladne po vydaní rozhodnutia najvyššieho súdu, došlo na základe nového rozhodnutia správneho orgánu, ktorý mal na jeho vydanie zákonné oprávnenie. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že následne došlo k zrušeniu rozhodnutia o prezaistení krajským súdom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 250v ods. 5 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporcovi nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.